

Drábik János: száz évig fizetjük a hitelt, de minek?

Drábik János legutóbb Bogár Lászlóval és Varga Istvánnal írt közösen könyvet Válság és valóság címmel. Minden művét olvasták a döntéshozók, de nem mernek szembenézni azokkal. Önmagát „generalistának” tartja: összeilleszti a mozaikokat, és értelmezi az egészet. A világgazdaság jelenét is így szemléli. Ez kinek összeesküvés-elmélet, kinek szókimondás. Nyugaton természetes dolog „alternatíván” gondolkodni, nálunk nem. Hiánycikk a független értelmiségi, aki „tőkevédeleméből” él, és nem alkalmazott. Miért a bankok kapták az irdatlan segélycsomagot, miért nem a vállalkozók? - kérdezi Drábik János. Nyugaton banki adót rebesgetnek, nálunk meg a forrásbeszerzés kockázatát misztifikálják

- Végül is a válság hatására mennyi pénzt bocsátottak ki a világban?

- Az USA-ban az állam közpénzből négy és félezer milliárd dollárt bocsátott a bankrendszer rendelkezésére, hogy működőképes maradjon a pénzrendszer, és újra tudja finanszírozni a reálgazdaságot, és ne kelljen milliárd számra elbocsátani az embereket. Az amerikai állam ezt a pénzt persze odaadhatta volna közvetlenül a termelői szektornak is. Az EU-ban 3 ezer milliárd eurót bocsátottak ki ugyanebből a célból.

- De ki adta ki ezt az irdatlan mennyiségű pénzt, hiszen épp arról szólt a válság, hogy nagyon sok fedezetlen pénzt pumpáltak a világba, aztán kipukkadt a buborék.

- Az EU-ban az a szabály, hogy a monetáris felségjogokat - úgy mint a pénzkibocsátás, az árfolyam-szabályozás, a kamatszabályozás, hitelezés - át kell adni a központi bankoknak, függetlenül attól, hogy azok magánbankok vagy állami tulajdonban vannak. A Frankfurtban székelő Európai Központi Bank bocsátja ki az eurót, amelybe a tagállamoknak nincs érdemi beleszólásuk. A liszaboni szerződés is részletezi, hogy sem az Európai Parlament, sem a Bizottság, sem az Európai Tanács nem szólhat bele a működésébe, ellenben minden intézkedéskor, aminek pénzügyi vonatkozása van, kötelesek a bankkal egyeztetni. Az európai központi bankok a nemzetközi pénzügyi struktúráknak vannak alávetve. A globális pénzrendszerben a bankok kivonták magukat az állami ellenőrzés alól. A bankok ellenőrizték szuverén módon saját tevékenységüket. A világ pénzrendszerét egy hazárdjátékot működtető kaszinóvá változtatták, amelyben a spekulánsok minden korlát nélkül garázdálkodhattak.

- Álljunk meg egy picit! Erre szokták azt mondani: összeesküvés-elmélet.

- Miért összeesküvés-elmélet az, ha a világban zajló pénzügyi spekulációk folyamatát megvizsgáljuk? Nézzük az ún. buborékokat, amiket felfújtak, majd kipukkadtak az emberek szenvedték el a veszteségeket. Ma már megint óriási banki fizetésekéről és nyereségbónuszokról hallani. El kell olvasni a külföldi szakmai orgánumokat!

- Nézzük a buborékokat!

- Az első buborék, az ún. Nasdaq-buborék 2000-ben pukkant ki. Az USA-ban a világméretű spekuláció során először az elektronikus tőzsde-piacra vitték a technológiai vállalatokat, amelyen az első részvénykibocsátók óriási kaszáltak, gyorsan felfújták az árakat, a Nasdaq-index soha nem tapasztalt szárnyalásba kezdett. De már akkor tudták, hogy mikor fog bedőlni, ezért biztosításokat kötöttek a bukásra. Így aztán, amikor csődbe mentek, akkor is nagyot kaszáltak.

- Aztán jött a „mi” buborékunk.

- A második buborék a 2008-as másodlagos jelzáloghitelválság. Boldog-boldogtalannak adtak hitelt előleg nélkül is. Az előleg normális körülmények között a vételár 20-25 %. Először levítették 5 %-ra, a végén pedig már egyáltalán nem kértek előleget, csak havi törlesztést. Ezeket a jelzáloghitelkeket pénzügyi csomagokba rakták össze, így dobták őket a pénzpiacra. Teljesen bizonytalan volt, hogy ezekből valaha is pénz lesz. Biztosítótársaságoknak, nyugdíjintézeteknek adták el, mint AAA minőségű jó befektetések fedezetét, miközben tudták, hogy nem tehetők pénzé, ha szükség lenne rá. Több milliárd nyugdíjasnak és biztosítottak veszett így el a munkával fedezett jó pénze, amit öregségükre, betegségükre takarítottak meg.

Drábik János

- Ezeknél a spekulációs folyamatoknál talán érdemes beszélni a hitelkockázati besorolásról, ami meghatározza, hogy egy-egy országba mekkora felárral jön a pénz. Magyarországon állandóan ezzel a kockázati felárral magyarának mindent.

- A hitelkockázati ügyletekkel is spekuláltak a buborékba-

rók. Itt az ún. CDS-ügyletekről (credit default swap-okról) van szó. A jelenlegi hitelpénzrendszerben minden kölcsönvevő esetében mérlegelni lehet, hogy visszafizeti hiteleit, vagy nem fizeti vissza. A hitelképesség felbecsülése lehetőséget adott a hitelkockázat-csereügyletek önállósulására. Ezek a hitelkockázati ügyletek tömegesen váltak kereskedelmi árucikké a pénzpiacokon. A CDS-ügyletek államokra is vonatkozhatnak, ha az állam az adós, ha ő vette fel a hiteleket. Lehet fogadást kötni az eladósodott állam esetleges csődjére is. A gazdasági szereplők, a hitelfelvevők hitelkockázatát fel lehet mérni. Erre szakosodtak az ún. hitelminősítők. A hitelkockázat maga az árucikk, ennek a jövőbeni várható piaci árával kereskedtek. A CDS-tranzakciók során a nagybefektetők gyakran egy a százhoz arányú tőkeáttétellel üzeltek. Ez hatalmas összegeket megmozgató spekulációt tett lehetővé. Hat év alatt úgy felfújták a pénzbuborékot, hogy az elérte a 700 trillió dollárt. (Egy trillió ezermilliárd) Ez pukkadt ki 2008 szeptemberében. Egyesek számára azonban ez óriási profitot hozó biznisznek bizonyult.

- És hol vannak most ezek a spekulánsok?

- A pénzrendszer összeomlásakor a válságot előidéző spekulánsok kérték az államot, hogy mentse meg a bankrendszert, mert ha nem áll helyre a normális bankközi hitelezés, akkor nem tudják finanszírozni a reálgazdaságot, vagyis a termelőüzemek tömegesen állnak le, mennek csődbe, és sok millió ember kerül az utcára. Ekkor a kormányok benyúltak az adófizetők zsebébe, és rájuk terhelték a hazárdírozó bankárok közpénzből való megmentését. A közpénzeket adhatták volna közvetlenül a termelő vállalatoknak is, de nem ezt tették. Még mindig nem tudhatjuk, hogy miért a hazárdírozó bankokat részesítették előnyben az értéktermelő reálgazdasággal szemben.

- Mi a helyzet most Magyarországon?

- Azt mondták, hogy a 25 milliárd dolláros IMF-készlettel hitelt azért van szükség, hogy a magyar gazdaság működőképes maradjon. Pedig a magyar válság is nagyrészt megtervezett pénzügyi stratégia következménye. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 21 éve mindig 3-5 %-kal magasabb reálkamatot fizet, mint az EU bármelyik országa, beleértve a környező államokat is. Meg kell nézni a számokat! Nálunk állandóan túl magas volt a kamat. Az európai államok és Amerika a válság során úgy próbáltak segíteni a termelő szférának, hogy a kamatokat az átlag 6 %-ról levítették 2-3 %-ra, sőt még ennél is alacsonyabbra. Az MNB viszont ürügyként használva a forint mesterséges elgyöngítését 6 %-ról 11,5 %-ra emelte a válság kezdetén az alapkamatlábat. Az Európában példa nélkül álló magas kamatok miatt sok milliárd euró forrófőke jött, hogy leszívja a kamattöbbletet. Ahhoz azonban nem volt elég az MNB devizaszámláján lévő 17,5 milliárd euró, hogy a spekulánsok folyamatosan átválthassák devizára, és kivihessék az országból kamatnyereségüket. A kamatjövdelem zavartalan repatriálásához volt szükség az IMF-készlettel hitel felvételére. A külföldi tulajdonú anyabankok hazai leánybankjain keresztül ment ki ez a hatalmas összeg. Az anyabankoknál azonban csak 1-2 százalék volt a kamat, ezért visszaküldték Magyarországra, ahol a leánybankjaik elhelyezték betétként az MNB-nél ezt a pénzt. Az így parkoltatott 6-8 ezer milliárd forint ka-

matait természetesen a költségvetésből fizették. Az így kifizetett kamattöbblet felemésztette mindazt, amit a megszorításokkal elvontak az oktatás, az egészségügy és a társadalombiztosítás finanszírozásából.

- De most éppen 5,5 % a magyar alapkamat.

- De a magyar kamatok még mindig háromszor nagyobbak, mint amennyit egy prágai vállalkozó fizet, és 5-6-szor nagyobbak, mint amit egy angol polgárnak kell fizetnie. Vagyis az 5,5% kamatláb túl magas ahhoz, hogy a magyar vállalkozó versenyképes legyen.

- Miért nem adnak a magyarországi bankok hitelt?

- Itt érezhető az a nagy probléma, hogy nincsenek közepes méretű, magyar tulajdonban lévő bankok Magyarországon. A külföldi tulajdonú bankok arra koncentrálnak most, hogy feltőkésítsék magukat, mert a válság idején óriási pénzmennyiség tűnt el. A központi bankok korlátlanul tudnak fedezetlen pénzt kibocsátani, amiből úgy lesz fedezett pénz, hogy kölcsönadják az államnak, a vállalkozóknak, és egyéneknek. Ők már munkával fedezett pénzből fizetik a kamatot utána. Ugy gondolom, hogy a bankok most kívánnak a választásokig, az új kormányzati időszak beindulásáig.

- A Magyar Nemzeti Bankot miért nem lehet ellenőrizni? Úgy tűnik, a politikai pártok harcterévé vált ez a terület is. Függetlenséget emlegetnek, de mintha maguk sem tudnák, hogy miről beszélnek, és az is lehet, hogy csak félrevezetik a közvéleményt.

- Az MNB-ről szóló jogszabályt feles törvénnyel alkották meg a magyar parlamentben. Magyarországon 2009-ben - a pénzügyi világválság kellős közepén - a magyar bankrendszer nyeresége a duplája volt a nyugati országokban realizált profitnak. Miért nem engedik meg az államnak, mint tulajdonosnak, hogy a pénzrendszer irányításába beleszóljon, ha már a válság alatt tőle várta a segítséget a bankrendszer? Kiderült, hogy Kínában, ahol az állam irányítja a központi bankot, meg tudták tartani a legnehezebb időszakban is az egyensúlyt: nincs infláció, és 10 %-kal növekszik a gazdaság. A felmerülő problémák kezelhetőnek bizonyultak. Vissza kellene vonni az MNB függetlenségét a saját tulajdonosától, hiszen a Monetáris Tanács tagjai csak kinevezett bürokraták, akik nem tartoznak politikai felelősséggel a választópolgároknak.

- Ez kicsit erősnek tűnik.

- Az államnak vissza kellene vennie a monetáris felségjogokat! De erre mondják, hogy az EU-ban ezt már nem lehet megtenni, mert a liszaboni szerződés is tiltja. Tény viszont, hogy például a versenyügyi biztos Brüsszelben a válság idején sorozatosan adta a felmentéseket az egyes államoknak, hogy pénzt bocsáthassanak ki - az a bizonyos 3000 milliárd euró állami segély így jött létre - a bankok megsegítésére. Tehát volt már számos kivétel a tilalom alól. Ha pedig a magyar kormány akarná visszavenni a monetáris felségjogokat, akkor miért nem kaphat felmentést a pénzkibocsátás tilalma alól? Meg kell szüntetni itt is a kettős mércét. Igenis az államnak kellene kibocsátani a pénzt, amivel infrastruktúrafejlesztő beruházásokat lehetne beindítani: tisztai gátak, belvízelvezető-, szennyvízvezető csatornák, parkosítás, lakásépítés fiataloknak, közutak építése. Hitelből építik az osztrák cégek az autópályákat, majd évtizedekig kasszíroznak, mi meg fizetjük évtizedeken át a kamatokat. A munkaalapú pénzzel való infrastruktúra-fejlesztés és termelésbővítés módszerét Japánban, Németországban, NSZK-ban, USA-ban, Franciaországban és Kínában a történelem során többször kipróbálták, mindig teljes sikerrel.

- De miért mi csináljuk ezt, és miért pont most?

- Mert az államadósság és az adósságszolgálat megfojtotta az országot. Itt az egyszerű példa! 1970-89 között felvett 10 milliárd dollárból ténylegesen csak 1 milliárd jött be az országba, ezt az MNB Műhelytanulmányokban lehet olvasni. 1989-ig kifizettünk az 1 milliárd dollárbevonásért 11 milliárd kamatot. Az adósságunk mára 270 milliárd dollárra növekedett. Ebből 107 milliárd dollár kamatot már kifizettünk. Az ország 27-szeresen fizette vissza a felvett hiteleket, és ha követjük az eddigi gyakorlatot, akkor 120-szorosan kellene visszafizetni, ami lehetetlen. Ez egyenlő a magyar nemzetgazdaság felszámolásával. Nem lehet ezer évig viselni az adósságszolgálat terheit, törleszteni és vég-nélkül fizetni a kamatokat. Kinek állhat érdekében ez a képtelenség?

Írta: Farkas Tibor

Megjelent: ingatlan.net - 2010. április 1.
Forrás: Nemzeti Hírháló

EURÓPAI IDŐ – Az Európai Unióban szabadságát és önrendelkezését megteremteni kívánó erdélyi magyarság lapja – ISSN 1220-9929

Főszerkesztő: Horváth Alpár. Helyettes főszerkesztő: Stóffán György. Felelős szerkesztő: Simon Ildikó. Főmunkatárs: Borsos Géza, Kolumbán Sándor, Krasznai Zoltán.

A szerkesztőség postacíme: El-KIA, 520100 Sf.Gheorghe, C.P.: 15. Tel./fax: 0267-318 895. Honlap: <http://www.e-ido.com/> E-mail: europai_ido@e-ido.com

A kiadó címe: Európai Idő Kiadó, 520085 Sf.Gheorghe, Daliei 2., bl.44/C1. Bankszámla: COD IBAN: RO42BRDE150SV03075641500 – BRD-GSG SUC. SF.GHEORGHE.

Főkönyvvitel: Illyés Veronika. Könyvvitel: Simon Ildikó. Terjesztés: az Európai Idő Terjesztőhálózata. Felelős terjesztő: El-KIA Kft. Nyomda: Europrint Nyomda – Csíkszereda

Az Európai Idő hasábjain szerző nevével, szignójával stb. megjelent írások illetve más forrásból átvett cikkek, illusztrációk nem föltétlen tükrözik a szerkesztőség véleményét, s így felelősséget sem vállalunk ezek tartalmáért! A cikkekért minden esetben azok szerzői a felelősek.